

Številka: 06239-1/2024/4 42106, 42127
Datum: 9. 8. 2024

ZADEVA: POROČILO O DELU NA PODROČJU LOBIRANJA ZA LETO 2023

1. POROČANJE LOBIRANCEV, REGISTRIRANIH LOBISTOV IN INTERESNIH ORGANIZACIJ

1.1. POROČANJE LOBIRANCEV

Lobiranci morajo na podlagi drugega odstavka 68. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; v nadaljevanju ZIntPK) v osmih dneh Komisiji in svojemu nadrejenemu posredovati zapis o vsakem stiku z lobistom, ki v svojem namenu pomeni aktivnost lobiranja. V letu 2023 so lobiranci Komisiji posredovali 704 zapise, s katerimi so skupno poročali o 5.260 izvedenih stikih, med temi o 4.000 zakonitih lobističnih stikih. Po podatkih iz zapisov je bilo med zadnjimi 85 stikov lobirancev, izvedenih z registriranimi lobisti, 3.915 stikov pa z neregistriranimi lobisti, ki sodijo med izjeme od registracije po četrtem odstavku 58. člena ZIntPK. Pri 1.623 stikih je šlo za vplivanje na sprejem predpisov in drugih splošnih aktov, pri 2.377 stikih pa za vplivanje na odločanje v drugih zadevah.

Pri pregledu prejetih zapisov se je za 814 stikov izkazalo, da ti niso lobistični, o njih lobirancem ne bi bilo treba izpolniti zapisa ter o njih poročati, pri 446 poročanih stikih pa je bilo zaznanih nekaj vsebinskih neskladnosti.

Tabela 1: Poročanje lobirancev v letu 2023

Vrsta stika	število
Stiki z registriranimi lobisti	85
Stiki z neregistriranimi lobisti (izjeme po 58. člen ZIntPK)	3.915
Skupno število zakonitih lobističnih stikov	4.000
Stiki, pri katerih ni šlo za lobiranje	814
Stiki, pri katerih so bile zaznane neskladnosti	446
Skupno število vseh stikov	5.260

1.2. POROČANJE REGISTRIRANIH LOBISTOV

Na podlagi 58. člena ZIntPK na Komisiji vodimo javen register lobistov, v katerega je bilo na dan 31. 12. 2023 vpisanih 84 lobistov. Registrirani lobisti morajo Komisiji pisno poročati o svojem delu do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto ter najkasneje v 30 dneh po prenehanju veljavnosti registracije. O svojem delu, ki so ga kot registrirani lobisti opravljali v letu 2023, je do vključno 12. 2. 2024 poročalo 50 registriranih lobistov, medtem ko jih 34 poročila ni posredovalo. Tem smo zato 13. 3. 2024 poslali pozive k predložitvi poročila o delu lobista za leto 2023. Po pozivu je o svojem delu poročalo še 14 registriranih lobistov. Med vsemi lobisti, ki so poročilo oddali (tj. 64), je bilo zgolj pet takih, ki so poročali, da so v letu 2023 izvajali dejavnosti lobiranja.

1.2.1. Upravne sankcije zaradi neporočanja

Za registrirane lobiste, ki Komisiji ne posredujejo poročila o svojem delu, ZIntPK v 73. členu določa upravne sankcije, in sicer pisni opomin, prepoved lobiranja za določen čas, ki ne sme biti krajši od treh mesecev in ne daljši od 24 mesecev, ter izbris iz registra. Sankcije se vpišejo v register lobistov. Skladno s tretjim odstavkom 73. člena ZIntPK se sankcija izreče v odvisnosti od teže kršitve, od posledic, ki so zaradi nje nastale, in od tega, ali gre za prvo ali ponavljajočo kršitev

V spodnji tabeli so navedeni podatki o številu registriranih lobistov, ki Komisiji tudi po pozivu o svojem delu za leto 2023 niso poročali. V tabeli so navedene tudi vrste upravnih sankcij, ki so se registriranim lobistom, v odvisnosti od teže kršitve, od posledic, ki so zaradi nje nastale, predvsem pa v odvisnosti od tega, ali gre za prvo ali ponavljajočo kršitev, izrekle v letu 2024.

Kot izhaja iz spodnje tabele, se od skupno 20 registriranih lobistov osmim registriranim lobistom, ki jim predhodno oziroma v lanskem letu še ni bila izrečena nobena upravna sankcija, v letu 2024 izreče upravna sankcija pisni opomin, trem registriranim lobistom, ki jim je bil v lanskem letu že izrečen pisni opomin, se letos izreče upravna sankcija prepoved lobiranja za tri mesece, dvema registriranima lobistoma je bila v lanskem letu že izrečena upravna sankcija prepoved lobiranja za tri mesece, zato se jima letos izreče prepoved lobiranja za 6 mesecev, enemu registriranemu lobistu se letos izreče upravna sankcija prepoved lobiranja za 12 mesecev, saj mu je bila zaradi neporočanja že lani izrečena prepoved lobiranja za šest mesecev, dvema registriranima lobistoma je bila v lanskem letu izrečena prepoved lobiranja za 12 mesecev, zato se jima zaradi letošnjega neporočanja izreče upravna sankcija prepoved lobiranja za 18 mesecev, še dvema registriranima lobistoma, ki jima je bila lani izrečena sankcija prepoved lobiranja za 18 mesecev, se letos izreče prepoved lobiranja za 24 mesecev, dva registrirana lobista pa se zaradi njunega neporočanja izbriše iz registra, saj jima je bila zaradi neporočanja že v lanskem letu izrečena upravna sankcija prepoved lobiranja za 24 mesecev.

Tabela 3 - Skupno število predlaganih sankcij glede na vrsto upravne sankcije

Sankcija v letu 2024	Število	Sankcija, izrečena v letu 2023
pisni opomin	8	/
prepoved lobiranja za 3 mesece	3	pisni opomin
prepoved lobiranja za 6 mesecev	2	prepoved lobiranja za 3 mesece
prepoved lobiranja za 12 mesecev	1	prepoved lobiranja za 6 mesecev
prepoved lobiranja za 18 mesecev	2	prepoved lobiranja za 12 mesecev
prepoved lobiranja za 24 mesecev	2	prepoved lobiranja za 18 mesecev
izbris iz registra	2	prepoved lobiranja za 24 mesecev
SKUPAJ	20	

1.3. POROČANJE INTERESNIH ORGANIZACIJ

Dolžnost poročanja o delu velja tudi za interesne organizacije, za katere so lobirale osebe, ki spadajo med izjeme od registracije (zakoniti zastopniki, zaposleni in izvoljeni predstavniki). Za leto 2023 je do vključno 1. 6. 2024 poročalo 76 različnih interesnih organizacij, ki so skupaj oddale 266 poročil.

Pet interesnih organizacij je poročalo po roku, tj. po 31. 1. 2024. Od 266 poročil je bilo pet nepravil (to npr. pomeni, da so zavezanci isto poročilo pomotoma oddali dvakrat, da so oddali poročilo z očitnimi napakami in kasneje ponovno oddali popravljeno poročilo ipd.). 257 interesnih organizacij je poročalo o dejavnostih lobiranja v letu 2023, štiri pa so poročale, da njihovi zakoniti zastopniki, zaposleni ali izvoljeni predstavniki v letu 2023 v njihovem imenu niso lobirali.

1.4. ZAZNAVE GLEDE POROČANJA LOBIRANCEV, REGISTRIRANIH LOBISTOV IN INTERESNIH ORGANIZACIJ

1.4.1. Nizka stopnja poročanja na lokalni ravni

Trend nizke stopnje poročanja lobirancev o lobističnih stikih na lokalni ravni se nadaljuje. V letu 2023 smo prejeli šest zapisov lobirancev o stikih z lobisti, in sicer od šestih občin, ki so poročale o 101 lobističnem stiku. Še vedno zaznavamo, da lobiranci kot lobiste na zapisih navajajo tudi predstavnike lokalnih skupnosti. V letu 2023 so tako poročali o 19 stikih s predstavniki posameznih občin, čeprav ZIntPK določa, da so funkcionarji in javni uslužbenci organov in uprav lokalnih skupnosti lobiranci in v teh primerih ne gre za lobiranje, saj nobeden izmed udeležencev stika ne predstavlja lobističnega stika, o katerem bi bilo treba poročati. V navedenih primerih gre namreč za stik predstavnikov javnega sektorja in ne lobistov, ki zastopajo interese interesnih organizacij.

1.4.2. Poročanje ministrstev

V letu 2023 so o lobističnih stikih najpogosteje poročali Ministrstvo za finance (v nadaljevanju: MF) (117 zapisov), nekdanje Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) oziroma sedanje Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (v nadaljevanju: MGTŠ) (85 zapisov), nekdanje Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju:

MOP) oziroma sedanje Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: MOPE) (55 zapisov), Ministrstvo za zdravje (v nadaljevanju: MZ) (35 zapisov) in Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: MK) (31 zapisov). Ostala ministrstva so posredovala 20 ali manj zapisov o lobističnih stikih, dve ministrstvi pa o stikih v letu 2023 sploh nista poročali, to sta Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije.

1.4.3. Poročanje o stikih, pri katerih ne gre za lobiranje

Lobiranci so v letu 2023 poročali tudi o 814 stikih, za katere se je po preučitvi njihove vsebine izkazalo, da niso predstavljali lobiranja. Tako je na primer Državni zbor RS v letu 2023 poročal o skupno 1.539 stikih, med katerimi v 433 primerih ni šlo za lobiranje (28,14 %), nekdanji MGRT oziroma sedanji MGTŠ je poročal o skupno 501 stiku, med katerimi ni šlo za lobiranje v 83 primerih (16,57 %), nekdanji MOP oziroma sedanji MOPE je v letu 2023 poročal o skupno 241 stikih, pri čemer za lobiranje ni šlo v 63 primerih (26,14 %), MK je poročal o skupaj 166 stikih, med katerimi v 43 primerih ni šlo za lobiranje (25,90 %), Ministrstvo za javno upravo pa je v letu 2023 poročalo o skupno 61 stikih, med katerimi je bilo tudi 39 takih stikov, ki niso predstavljali lobiranja (63,93 %).

Ugotavljamo, da lobiranci pogosto kot lobiranje opredelijo prošnje ali vabila na sestanek, saj že te razumejo kot namen vplivanja na vsebino ali postopek sprejemanja predpisov, čeprav temu ni tako.

Prav tako se je izkazalo, da lobiranci velikokrat kot lobiranje opredelijo tudi stike s pravnimi osebami javnega prava, ki skladno z ZIntPK sicer ne sodijo v definicijo interesnih organizacij in o njih ni treba izpolnjevati zapisa o lobističnem stiku.

Pri lobirancih Državnega zbora RS pa se zgodi, da lobiranci stik, vzpostavljen preko e-pošte, opredelijo kot lobistični, kljub temu, da Državni zbor RS kopijo elektronskega sporočila, kakor tudi njegovo celotno vsebino z vsemi prilogami, praviloma tudi v celoti javno objavi na svojih spletnih straneh. V takšnih primerih zapisa, zaradi umanjkanja pogoja nejavnosti, ni treba izpolnjevati.

Tabela 2: Poročanje o stikih, pri katerih ne gre za lobiranje

Organizacija, kjer je lobiranec zaposlen	Vsi poročani stiki	Stiki, pri katerih ni šlo za lobiranje
DZ RS	1539	433 (28,14 %)
MGRT oz. MGTŠ	501	83 (16,57 %)
MOP oz. MOPE	241	63 (26,14 %)
MK	166	43 (25,90 %)
MJU	61	39 (63,93 %)

2. PRIMERJAVA ZAPISOV LOBIRANCEV S PODATKI IZ POROČIL INTERESNIH ORGANIZACIJ IN REGISTRIRANIH LOBISTOV

Skladno s 54. členom Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 156/21; v nadaljevanju Poslovnik Komisije) prejete zapise lobirancev primerjamo s podatki iz poročil lobistov in interesnih organizacij ter na podlagi ugotovitev predlagamo sprejetje

ukrepov na področju lobiranja. Pri primerjavi zapisov lobirancev s podatki iz poročil interesnih organizacij za leto 2023 smo ugotovili, da smo od lobirancev prejeli 356 takih zapisov o lobističnih stikih, o katerih interesne organizacije, ki so po navedbah lobirancev izvajale lobiranje, niso poročale. Teh interesnih organizacij je bilo 260.

Ocenjujemo, da razlog za nizko stopnjo poročanja interesnih organizacij ni v zavestnem oziroma namernem nespoštovanju določb ZIntPK, temveč v tem, da so interesne organizacije verjetno precej manj seznanjene s svojimi dolžnostmi in obveznostmi, ki izhajajo iz izvajanja lobističnih dejavnosti. Interesne organizacije so namreč pravne osebe zasebnega prava, ki jih Komisija preko svojih običajnih komunikacijskih kanalov (objavljanje na spletni strani Komisije, KPK Vestnik, objave na družbenih omrežjih Komisije itd.) težje doseže.

Dalje smo ugotovili, da 15 interesnih organizacij v svojih poročilih ni navedlo vseh lobističnih zadev, o katerih so poročali lobiranci. Lobiranci so namreč oddali 52 takih zapisov o lobističnih stikih, ki jih 15 interesnih organizacij ni vključilo v sicer posredovano poročila. Slednje se lahko pogosteje dogaja predvsem pri tistih interesnih organizacijah, ki o svojih lobističnih dejavnostih ne poročajo sproti, ampak šele po koncu poročevalskega obdobja, tj. po 31. 1. za celotno preteklo leto. Razlog za neporočanje pa je lahko tudi v različnem dojemanju posameznih stikov kot (ne)lobističnih med lobiranci na eni strani in lobisti oziroma interesnimi organizacijami na drugi strani.

Pri primerjavi podatkov iz poročil interesnih organizacij z zapisi lobirancev smo prav tako ugotovili, da so interesne organizacije poročale o 240 lobističnih zadevah, o katerih niso poročali lobiranci. Pri teh 240 lobističnih zadevah so interesne organizacije poročale o stikih s funkcionarji in/ali javnimi uslužbenci iz 26 različnih državnih organov oziroma nosilcev javnih pooblastil.

Tabela 3 - Seznam državnih organov in nosilcev javnih pooblastil, katerih lobiranci niso poročali o stikih, o katerih so poročale interesne organizacije

št.	Organizacija, kjer je lobiranec zaposlen	Število lobističnih zadev, o katerih niso poročali
1.	DS RS	4
2.	DZ RS	32
3.	FURS	1
4.	GP RS	2
5.	GS RS	1
6.	IP	1
7.	KPV	16
8.	MZ	45
9.	MGTŠ	35
10.	MOPE	2
11.	MZI	10
12.	MDDSZEM	42
13.	MF	17
14.	MDP	3

15.	SPIRIT	1
16.	MKRR	2
17.	MNVP	5
18.	MSP	6
19.	MJU	4
20.	MVZI	1
21.	NIJZ	1
22.	UPRS	2
23.	URSIL	1
24.	ZPIZ	2
25.	MZEZ	2
26.	MP	2
		240

Ob primerjavi zapisov lobirancev s podatki iz poročil registriranih lobistov smo ugotovili, da se v zapisih lobirancev o lobističnih stikih v letu 2023 pojavi osem registriranih lobistov, pri čemer je bilo ugotovljeno, da pri stikih z dvema registriranima lobistoma ni šlo za lobiranje, pri stikih z enim lobistom pa ni šlo za lobiranje registriranega lobista, saj je lobist zastopal interesno organizacijo kot njen zakoniti zastopnik.

Iz zapisov lobirancev torej izhaja, da naj bi v letu 2023 dejanja lobiranja izvajalo pet registriranih lobistov. Vsi navedeni registrirani lobisti so Komisiji posredovali poročila o svojem delu za leto 2023, pri čemer pa sta dva v poročilu navedla, da v letu 2023 nista lobirala, en registriran lobist pa v svojem poročilu ni navedel vseh stikov, o katerih so na drugi strani poročali lobiranci. Lobiranci pa so poročali o vseh stikih, ki so jih v svojih poročilih navedli registrirani lobisti.

3. PREDLOGI UKREPOV IN NADALJNIH AKTIVNOSTI NA PODROČJU LOBIRANJA

Predlagamo, da se na podlagi zaznanih ugotovitev in neskladnosti ter ob upoštevanju dejstva, da vsi sumi morebitnih kršitev in nepravilnosti nimajo enake teže, pripravijo smernice za način dela in vodenje postopkov obravnave zadev na področju lobiranja.

Glede na zaznane pomanjkljivosti predlagamo, da se:

- o dolžnostih in obveznostih s področja lobiranja, kot jih določa ZIntPK, z dopisom podrobno seznaniti občine;
- posameznike, ki poročajo o lobističnih stikih oziroma oddajajo obrazce »Zapisi lobirancev ob stiku z lobisti«, o zaznanih neskladnostih (npr. ugotovitev Komisije, da v konkretnem primeru, po katerem je poročal posameznik, ne gre za lobiranje) seznanja sproti;
- tiste interesne organizacije, ki jih kot lobiste navajajo lobiranci (na obrazcih »Zapisi lobirancev ob stiku z lobisti«) in ki o teh svojih lobističnih dejavnostih še niso poročale, sproti oziroma obdobjno z dopisom preventivno seznaniti z njihovimi dolžnostmi glede poročanja in se jih na ta način hkrati spodbuja k sprotnemu poročanju.

S pozivom se 26 državnih organov oziroma nosilcev javnih pooblastil seznaneni o lobističnih zadevah, o katerih so poročale interesne organizacije in ki se nanašajo na njihove funkcionarje in/ali javne uslužbence, pri čemer slednji o teh lobističnih zadevah niso poročali. Z dopisom se jih zaprosi za morebitna pojasnila glede navedenih lobističnih zadev in se jih, glede na podana pojasnila, po potrebi pozove k oddaji zapisov o lobističnih stikih.

Registrirane lobiste, ki v svojih poročilih niso poročali o lobističnih stikih, o katerih so poročali lobiranci, se skladno s 65. členom ZIntPK pozove k dopolnitvi poročila o delu lobista za leto 2023.

Registriranim lobistom, ki Komisiji niso posredovali poročila o svojem delu za leto 2023, so se skladno s 73. členom ZIntPK izrekle upravne sankcije, kot izhaja iz Tabele 3 v točki 1.2.1.

Dr. Robert ŠUMI
PREDESEDNIK